

VINERI • 5 DECEMBRIE 2008 • ANUL LVIII NR. 49

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

*Micherechiul iarăși a murit un pic
Dăscălița românilor din Bătănia nu mai este...
Simpozionul cercetătorilor români la Julia*

CALENDAR ORTODOX

- 1 decembrie, luni – Cuv. Patapie și Sofronie; Sf. Ap. Sosten.
2 decembrie, marți – Zămislirea Sfintei Fecioare Maria; Prooricița Ana.
3 decembrie, miercuri – Sfinții Mucenici Mina, Ermoghen și Eugraf.
4 decembrie, joi – Cuv. Daniil Stâlpnicul și Luca; Sf. Mc. Varsava.
5 decembrie, vineri – † Sfântul Spiridon al Trimitunde; Sfântul Alexandru.
6 decembrie, sâmbătă – † Sf. Mc. Eustatie și Auxentie; Sf. Herman din Alaska.
7 decembrie, duminică – Sfinții Mucenici Tirs, Leuchie, Calinic, Filimon și Arian (*Dezlegare la pește*).

AGENDĂ

8 decembrie

1832 – a apărut la București primul număr din „Buletin – gazetă administrativă”, primul periodic românesc oficial.

1921 – s-a născut, la Jula, Teodor Misaroș, vicar episcopal al Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria.

1997 – a murit, la București, Marin Sorescu.

9 decembrie

1846 – în Sala Mamolo din București a avut loc primul concert al lui Franz Liszt susținut pe meleaguri românești.

10 decembrie

1934 – s-a născut actrița româncă Leopoldina Bălanuță.

11 decembrie

1950 – s-a născut în Slobozia, jud. Ialomița, poetul Mircea Dinescu.

12 decembrie

1983 – a murit actorul Amza Pellea, unul dintre cei mai îndrăgiți actori români, creatorul lui „Nea Mărin”, personajul de sorginte populară ce i-a pus în evidență disponibilitățile artistice pentru comedie.

13 decembrie

1797 – s-a născut poetul german Heinrich Heine.

14 decembrie

1918 – o delegație formată din episcopii Miron Cristea (viitorul patriarh ortodox) și Iuliu Hossu (greco-catolic) au adus regelui Ferdinand I, la București, „Hotărârea de unire” a Marii Adunări de la Alba Iulia.

1955 – România a devenit membră a ONU.

Jula

Grădinița românească are director ales

În stânga, noua directoare, Ana Ciotea

După o tăgădnare de aproape o jumătate de an, în sfârșit, joi, 27 noiembrie,

Consiliul Local din Jula a ales – cu 15 voturi pentru, 2 împotrivă și 4 abțineri –

directoarea grădiniței românești din Jula în persoana aspirantei Ana Ciotea. Grădinița, ai cărei directori imputerniciți este deja dânsa, va menține renumele printr-o dezvoltare continuă începând din 2 iulie 2009 până la 1 iulie 2014, așa cum se arată din dosarul de concurs. (În numărul de Crăciun al revistei noastre vă vom prezenta mai amănunțit planurile noii conducătoare a grădiniței din Jula.)

A. Cioca

Covăsânț

Corul „Pro Musica”
la festival de colinde

Crăciunul concentrează o seamă de ritualuri și obiceiuri între care se remarcă, în toată frumusețea și prospețimea sa, colindatul. Sărbătoarea Crăciunului este anunțată prin obiceiul de a merge cu colindul, pentru a vesti Nașterea Mântuitorului. De asemenea, o veche tradiție este

festivalul de colinzi care se desfășoară în fiecare an, înaintea sărbătorilor de iarnă, în localitatea Covăsânț din județul Arad. La festivalul internațional, care va avea loc duminică, pe 7 decembrie, va participa și corul „Pro Musica” din Jula, dirijat de maestrul Gheorghe Fluieraș.

A. B.

Oradea

Concerte de iarnă

Maestrul Tudor Gheorghe se va afla în orașul de pe Crișul Repede, pe 10 decembrie, de la ora 19.00, la Casa de Cultură a Sindicatelor, pentru a susține spectacolul intitulat „Taina cuvintelor”, prețul unui bilet

fiind de 50 de lei. Tot acolo, dar pe 14 decembrie, de la ora 18.00, este programat un concert de colinde și arii din opere, interpretat de Costel Busuioc și invitații săi, prețul unui bilet fiind de 75 de lei.

A.C.

Seghedin

Serată de
Sf. Nicolae

Autoconducerea Românească din Seghedin, Asociația Culturală a Românilor din Seghedin și Parohia Ortodoxă Română au onoarea de a vă invita la serata tradițională a românilor din Seghedin, prilejuită de ziua Sf. Nicolae, care va avea loc vineri, 5 decembrie, cu începere de la ora 18.00. Manifestarea culturală se va organiza la restaurantul Aranyhal (Seghedin, piața Kálvária nr. 6). În cadrul programului, profesorul universitar Petru Weber va evoca împrejurările istorice în care a avut loc unirea Principatelor Române. După programul muzical, susținut de Livia și Angelica Daniel, cei prezenți vor avea și de data aceasta prilejul să guste faimoasa mămăliguța „à la Cîmpian”.

A.C.

Educatoarele din Jula în vizită de studiu

Patru educatoare de la grădinița românească din Jula, însoțite de conducătoarea Ana Ciotea, au participat în zilele de 13–14 noiembrie la o vizită de studiu la grădinița cu program prelungit nr. 14 din Arad. La întâlnire a fost lansat proiectul de cooperare transfrontalieră între

instituțiile și comunitățile din România și Ungaria, la nivelul învățământului preșcolar. Partenerii acestui proiect sunt Consiliul Local din Arad, patru grădinițe din Arad și grădinița românească din Jula. Proiectul a fost prezentat și în cadrul întâlnirii „Strângeri de mâini”, care s-a des-

fășurat pe 14 noiembrie, la Arad. Educatorele din Jula au participat în cadrul vizitei la Arad la seminarii pe teme de educație interculturală la nivel de învățământ preșcolar și au luat parte la niște lecții model ținute la grădinița nr. 14, cu program prelungit din Arad.

A. Butar

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Citatul
săptămânii

„Lăsați adevărul să se lupte cu eroarea; cine a văzut vreodată, într-o luptă liberă și deschisă, ca adevărul să fie biruit?”

Milton (1608–1674)

Micherechiul iarăși a murit un pic...

*Îndoliată Familie,
Iubită Doamna Profesoară,*

*Dragă Emilia și Maria,
Onorată Asistență,*

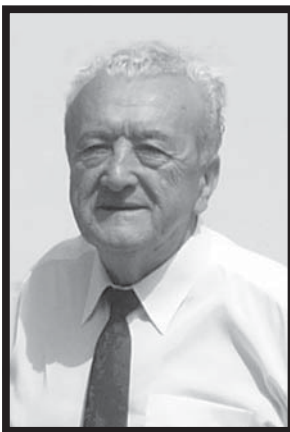
Ieri, în zorii zilei de duminică s-a stins pe pământ o lumină și s-a aprins o făclie în ceruri. Sufletul Domnului Profesor Gheorghe Martin și-a luat zborul spre împărăția cerului, a luminii divine. Acolo, în leagănul paradisiului se va odihni alături de cei ce și-au trăit viața cu o tărie morală, cu dragoste, cu credință și cu multă-multă înțelepciune și dăruire.

Călătoria lui de 73 de ani pe acest pământ n-a fost nici prea lungă, nici prea scurtă, a fost însă o viață bogată, colorată, echilibrată, care a meritat să fie trăită până la capăt, pentru că a trăit-o nu numai pentru el, ci și pentru alții. A trăit ca un fiu bun și ascultător al părinților lui, a trăit ca un soț și părinte iubitor și dăruitor, ca un frate adevărat, ca un unchi de neuitat și ca un om deosebit. Și-a împlinit cu multă dăruire și cu vocație misiunea de dascăl, de inspector școlar, de conducător al Uniunii Culturale, de mentor spiritual al conșătenilor și al întregii comunități românești de pe aceste meleaguri. De-a lungul vieții a sădit în inima multor copii sentimente nobile și a transmis cunoștințe generale, de limbă și de cultură românească prin puterea cuvântului și prin darul scrisului.

Cu câtă eleganță sufletească și spirituală a știut să învețe sute și sute de copii... Cu câtă răbdare și vocație a educat generații de-a rândul... Domnul Profesor a știut să trăiască o viață echilibrată, a știut să zâmbească și să ne iubească.

Evocând amintiri din copilărie, stau în poarta școlii de aici din satul meu natal, Micherechi, și-i văd pe soții Martin cum vin în fiecare dimineață în același timp, cu același ritm dinspre biserică spre școală. Veneau încetișor braț la braț, întotdeauna îmbrăcați în haină de sărbătoare, cu un cuget curat și cu un spirit veșnic treaz. Domnul profesor își saluta mereu conșătenii și ne saluta și pe noi, întotdeauna cu un glas blând și cu fața senină, iar Doamna profesoară cu un surâs de neuitat și cu ochi strălucitori. Îl văd cu ochii sufletului, și-i aud vorba românească la orele de istorie, de limbă și literatură română, și-mi aduc aminte de învățăturile pe care ni le-a dat: „Să fii om e lucru mare” – zicea Domnul Profesor.

Îl văd nu numai cu ochi de copil, ci și prin prisma anilor tinereții, când eram la începutul carierei mele de profesoară, și-mi aduc aminte cum ne lăuda și ne îndrepta pe noi, pe tineri, depășind orice egoism. Îl văd pe soții Martin la diferitele întruniri ale românilor: la biserică, la nunți, la înmormântări, la spectacole,

Gheorghe Martin

(1935–2008)

la șezători literare, la simpozioane, întotdeauna o-norându-ne cu prezența lor.

În ziua de ieri însă, chiar la simpozionul Institutului de Cercetări, unde de atâtea ori se bucurau de lucrările Emiliei, am primit vestea cutremurătoare de suflet. M-a cucerit și pe mine o profundă tristețe, dar speranța îmi șoptește că Domnul Profesor trăiește în inimile celor ce l-au iubit, pentru că a știut să iubească, trăiește în sufletul celor ce l-au cinstit pentru că a știut să cinstească.

Mulți-mulți purtăm în noi amintirea unui dascăl, care a predat cu dăruire, pasiune și suflet, a unui Om în sensul nobil al cuvântului.

Dragă Doamnă Profesoară,

Credeți-mă că simt durerea Dumneavoastră, dar Vă rog, mângâiați-vă sufletul prin amintirea vieții frumoase pe care ați trăit-o împreună. Mulțumiți Creatorului pentru faptul că anii vieții Dumneavoastră s-au scurs ca într-un colț de rai, plin de pace și de binecuvântare, acolo în casa părintească de la poalele Bisericii Ortodoxe, ai cărei turn se ridică spre infinit, a lăcașului sfânt care după marele gânditor Mircea Eliade e situat în centrul lumii, este „un loc sacru cosmologic”, al legăturii dintre om și Dumnezeu.

Dragă Emilia și Maria, Mângâiați-vă, liniștiți-vă prin faptul că tatăl vostru nu și-a risipit cu nimic nici clipele vieții, ci a trăit o viață armonioasă, fiind preocupat mereu de calitatea morală a existenței

umane. Cinstea, omenia, iubirea de carte, de neam, de limbă a lăsat-o pentru voi și pentru noi ca drept moștenire. Iar voi puteți fi mândre de acest Testament bogat, puteți fi mândre de tatăl vostru care va rămâne în amintirea noastră ca un model uman și intelectual demn de urmat.

Iar acum, în aceste clipe de-o sfâșietoare durere sufletească și pline de lacrimile despărțirii, în numele meu și al multor români din Ungaria îmi i-au rămas bun și îl rog pe Tatăl din Ceruri să-l ierte și să-l odihnească!

Să-i fie țărâna ușoară și somnul lin în eterna pace!

(Cuvântare rostită de Maria Gurzău Czeglédi, la înmormântarea din ziua de 1 decembrie 2008, la Micherechi)

Pe această cale, soția și familia îndoliată își exprimă sincerele mulțumiri tuturor celor care l-au condus pe ultimul drum pe profesorul Gheorghe Martin și le împărtășesc durerea.

Pe scurt...

EUROPA, DIN ÎN CE MAI
BĂTRÂNĂ

Populația Uniunii Europene e din ce în ce mai bătrână. Imaginea unei Europe care încărunește îi îngrijorează pe liderii de la Bruxelles. Generațiile viitoare vor da tot mai mulți bani pentru întreținerea unui număr din ce în ce mai mare de pensionari. Deputații europeni au deja un plan de salvare a veniturilor europenilor. Dacă în prezent patru persoane lucrează pentru un pensionar, statisticile estimează că până în 2030 raportul va ajunge de doi la unu. Ceea ce înseamnă că generațiilor viitoare li se vor opri mai mulți bani din salariu pentru fondul de pensii și beneficii pentru pensionari. Datele arată că vârsta medie a europenilor este în prezent de 39 de ani. În 2050 însă va crește la 49 de ani.

CEA MAI SCUMPĂ AUTO-
STRADĂ DIN EUROPA

Tronsonul Comarnic-Brașov va fi cea mai costisitoare autostradă din Europa, 3,3 miliarde de euro pentru 58 kilometri de drum, o medie de 57 milioane de euro pe kilometru. Cel mai scump kilometru de autostradă, din Europa, de până acum, a fost construit în Anglia, cu 51 milioane de euro. Însă România va bate recordul.

ELVEȚIA AR PUTEA FI
EXCLUSĂ DIN SCHENGEN

Țările europene au avertizat la sfârșitul lunii noiembrie Elveția cu privire la riscul exclusiei din spațiul Schengen, dacă nu este aprobat referendumul cu privire la includerea României și Bulgariei în acordurile semnate cu UE. Noul referendum va supune atenției opiniei publice recente modificări din spațiul Schengen, inclusiv cele cu privire la pașapoartele biometrice, dar și extinderea acestui spațiu la România și Bulgaria.

ROMÂNII SE GÂNDESC
SĂ SE ÎNTOARCĂ ACASĂ

În fiecare an, în Europa, 50 de milioane de oameni migrează dintr-o țară în alta. Printre ei sunt și românii, care se îndreaptă cu prioritate spre Spania și Italia. Noutatea este că, în contextul actualei crize economice, mulți migranți se gândesc să revină acasă până la limpezirea situației la nivel european.

România a ales, dar nimeni nu a câștigat

Românii au votat pe 30 noiembrie, iar acum este rândul politicienilor. Conform rezultatelor finale ale alegerilor parlamentare de duminică, nici un partid nu a obținut majoritatea în Legislativul de la București.

Biroul Electoral Central de la București a anunțat, marți, rezultatele finale ale alegerilor, potrivit cărora Alianța PSD+PC, PDL, PNL, UDMR și reprezentanții minorităților vor alcătui noul Parlament.

Pentru Camera Deputaților, Alianța PSD+PC a obținut 2.279.449 voturi, PDL 2.228.860 voturi, PNL 1.279.063 voturi și UDMR 425.008 voturi.

Pentru Senat Alianța PSD+PC a primit 2.325.968 voturi, PDL 2.312.358 voturi, PNL 1.291.029 voturi, iar UDMR 440.449 voturi.

Conform ultimelor date prezentate de purtătorul de cuvânt al BEC, toți candidații minorităților naționale au obținut pragul de minimum 10% din coeficientul electoral național, respectiv 21.772.

Minoritățile naționale care își vor trimite reprezentanții în Parlament sunt: Partida Romilor Pro-Europa, Forumul Democrat al Germanilor din România, Federația Comunităților Evreiești, Uniunea Democratică a Slovacy și Cehilor, Uniunea Bulgară din Banat-România, Uniunea Armenilor, Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani, Asociația Macedonenilor, Uniunea Sârbilor, Asociația Italianilor – Ro.As.It, Uniunea Democrată Turcă, Uniunea Ucrainenilor, Comunitatea Rușilor Lipoveni, Uniunea Croaților, Uniunea Elenă, Asociația Liga Albanezilor, Uniunea Polonezilor și Uniunea Culturală a Rutenilor din România.

Cunoscând rezultatele alegerilor, acum începe practic jocul negocierilor și al tatonărilor între partide, pentru că nimeni nu vrea să rămână în opoziție. Democrat liberalii dau semne de apropiere de foștii aliați, liberalii. PSD afirmă cu tărie că va avea funcția de prim ministru. Liberalii se limitează să spună că primii lor interlocutori vor fi cei de la UDMR.

Totuși ce variante există? Cine ar putea forma viitorul Guvern?

– Guvern PSD–PNL: În acest caz, premierul ar fi, cel mai probabil, social-democrat. Este greu de crezut că PSD ar ceda funcția de prim-ministru liberalilor.

– În cazul unui executiv PD–L – PNL: este improbabilă coabitarea liberalilor conduși de Călin Popes-

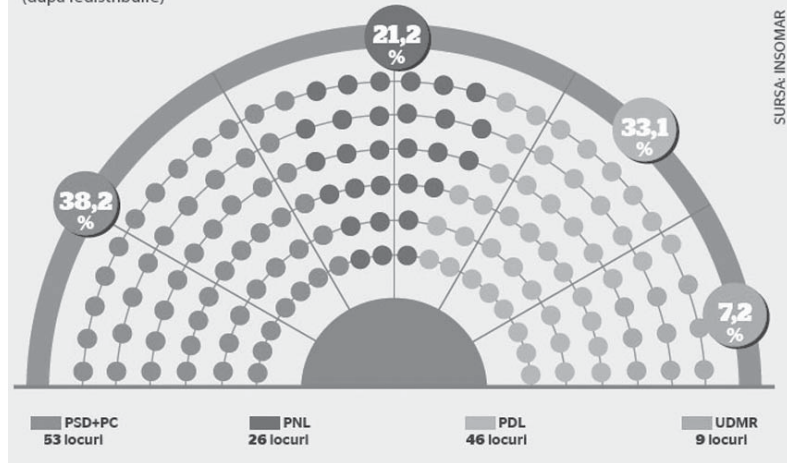
cu Tăriceanu cu democrat-liberalii lui Emil Boc.

– Un cabinet constituit din primele două clasate, PSD și PDL, ar beneficia de o susținere parlamentară solidă, însă este puțin probabil. Problema majoră o constituie desemnarea premierului, principalul pretendent la această funcție, Mircea Geoană, nefiind dorit de președintele Traian Băsescu. Varianta acceptării de către PSD-iști a unui prim-ministru din afara propriei formațiuni este puțin probabilă.

E.I.

Raportul de forțe din Senat

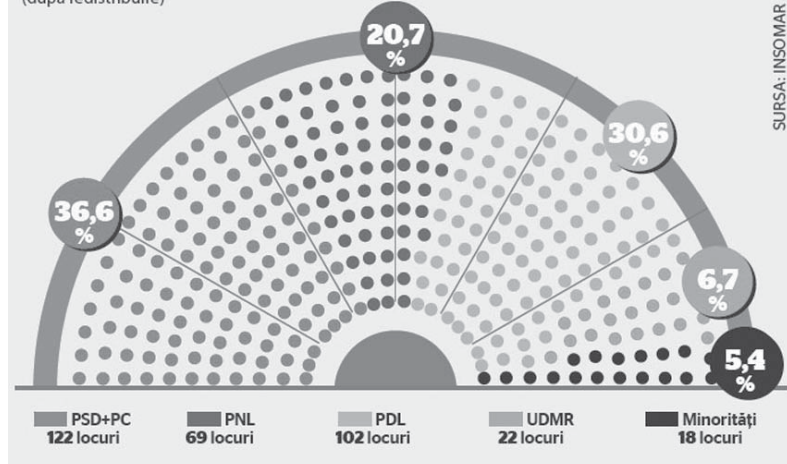
(după redistribuire)

SURSA: INSOMAR

Raportul de forțe din Camera Deputaților

(după redistribuire)

SURSA: INSOMAR

Ziua Națională a României, sărbătorită în Ungaria

Sărbătoarea Marii Uniri, ziua de 1 Decembrie este celebrată în aproape 100 de țări de pe cele cinci continente ale lumii. 1 Decembrie a fost adoptată ca zi națională a României în 1990, reprezentând sărbătorirea mării adunări de la Alba Iulia, unde s-a votat unirea Transilvaniei cu România și care simbolizează unirea tuturor românilor într-un singur stat național. Anul 1918 reprezintă în istoria poporului român anul triumfului idealului național, anul încununării victorioase a lungului șir

de lupte și sacrificii umane și materiale pentru făurirea statului național unitar.

Sărbătorirea Zilei Naționale a debutat pe 23 noiembrie, la Budapesta, în organizarea ICR din capitala Ungariei, cu o manifestare care a cuprins un concert și o recepție la Palatul Dunărea. Șirul acțiunilor organizate cu această ocazie a continuat joi, 27 noiembrie, la Seghedin în organizarea Consulatului General al României, cu o recepție la Hotelul Tisa din oraș. Oaspeții au fost salutați în

deschiderea manifestării de Ireny Comaroschi, ambasadorul României la Budapesta, Constantin I. Aron, consul general al României la Seghedin, iar masa festivă a fost binecuvântată de PSS Episcop Siluan. În fiecare an, reprezentanții misiunilor diplomatice românești din Ungaria, reprezentanții ai instituțiilor, reprezentanți ai mediului cultural, mass-media și membri ai comunității românești se întâlnesc la această manifestare pentru a evoca marele eveniment istoric al românilor.

A.B.

Dăscălița românilor bățanieni

Data de 24 noiembrie se înscrie ca un moment trist în comunitatea românească din Bătania. În această zi s-a stins din viață, la vârsta de 81 de ani, învățătoarea fără pereche a Școlii Românești din Bătania.

Cornelia Magori s-a născut la 27 februarie 1927, în familia unui negustor român din Cenadul Unguresc, care datorită meseriei sale a fost nevoit să-și maghiarizeze numele, din Bodircă în Magori. Cu toate astea, fiica sa Cornelia avea să devină o adevărată purtătoare a făcliei românismului. Micuța Cornelia a rămas orfană de mamă la vârsta de numai un an. Până la patru ani a fost crescută de o mătușă din Cenad și de bunica ei, iar mai târziu de tatăl și mamă-sa vitregă. După șase ani petrecuți la școala din Cenad, Cornelia Magori a ajuns la gimnaziul din Macău, iar între anii 1944-47 a făcut Școala Normală de Fete din Gherla. La Bătania a venit pentru anul școlar 1947-48, după ce părinții elevilor de la școala românească au strâns semnături la îndemnul părintelui Ioan Magdu. În primii ani petrecuți la catedră, domnișoara învățătoare s-a confruntat cu probleme materiale acum greu de imaginat. De multe ori salariul și l-a primit cu șase luni întârziere. Dar problemele materiale niciodată nu s-au reflectat în munca ei pedagogică. Și datorită însofletirii sale, efectivul școlii românești în câțiva ani aproape s-a dublat. Într-un interviu de televiziune declarase cu

Cornelia Magori
(1927-2008)

regret, că din anul 1956 pedagogilor le-a fost interzis să meargă la biserică. Stătea lângă biserică, dar trebuia să se roage acasă, în singurătate, altfel își pierdea catedra și micuții săi învățăcei, cărora le-a dedicat toată viața. În timpul dictaturii comuniste, munca pedagogică a însemnat un adevărat refugiu pentru Cornelia Magori. În orice împrejurări a rămas o învățătoare consecventă. Severitatea ei era doar o aparență. Generațiile de elevi mai târziu, când au părăsit băncile Școlii Românești din Bătania și-au dat seama de grija și suflul mare al dăscăliței, la care dacă nu ai învățat n-a fost cale de scăpare. „Tare mi-am iubit elevii, și dragostea m-a ajutat în multe situații grele... Pe toți i-am iubit la fel. La mine elevul a primit ceea

ce a meritat. Niciodată n-am făcut excepții. Pentru mine toți elevii au fost egali și asta au simțit și ei”, spunea învățătoarea Magori, ceea ce noi, cei care am parcurs primii patru ani de școală fiind îndrumați de dânsa, am știut dintotdeauna. Adineaori, cu un alt elev al dăscăliței noastre discutasem că în câte clădiri a funcționat Școala Românească din Bătania și am numărat nu mai puțin de șapte. În această incertitudine permanentă, poate singurul punct fix a însemnat învățătoarea noastră, Cornelia Magori.

Dăscălița a mai predat mulți ani și după ieșirea ei în pensie, toată viața sa a luat parte în fiecare activitate culturală românească din Bătania. Sfintele Liturghii de la biserică românească din vecinătatea casei sale n-a început fără Cornelia Magori și până starea de sănătate i-a permis a ținut biserica în curățenie și ordine, așa cum era și firea ei ordonată. Cu dânsa a dispărut o generație de dăscăli de modă veche, de la care am învățat nu numai a socoti, a citi și a scrie, ci și cum să ne trăim viața respectând valorile generale și românești.

Cornelia Magori va fi așezată la veșnică odihnă pe 6 decembrie, sâmbătă, în ziua Sfântului Nicolae, la ora 13.00, în cimitirul ortodox din Bătania.

Dumnezeu s-o ierte și s-o odihnească în pace!

În numele foștilor ei elevi,
Ștefan Crâsta

Pe scurt...

BUDAPESTA

Asociația Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta organizează pe 6 decembrie, la Capela ortodoxă română, o expoziție de goblenuri create de membrele Asociației. Vernisajul va avea loc după slujba de sârbătoare, ținută cu ocazia zilei de Sf. Nicolae, când vor fi împărțite și daruri credincioșilor.

BICHIȘCIABA

La 8 decembrie, românii din Bichișciaba, alături de celelalte minorități din oraș, vor sărbători Ziua Minorităților. În cadrul acestei manifestări vor fi înmânate distincții acestor personalități, care au depus o activitate însemnată pentru românii din acest oraș. Evenimentul va avea loc la Centrul Civil Phaedra (str. Irányi nr. 10) cu începere de la ora 16.00. Menționăm că, în acest an, Ziua Minorităților din județul Bichiș se va ține pe 12 decembrie, la Tótkomlós, localitate cu o însemnată populație slovacă.

JULA

În perioada 8-12 decembrie, elevii de la Liceu „N. Bălcescu” din Julia vor participa la o serie de programe organizate sub genericul „Săptămâna elevilor”, organizate în cadrul instituției românești.

BĂTANIA

Programul de Crăciun al elevilor Școlii generale „Lucian Magdu” va avea loc pe 19 decembrie. La fel ca în fiecare an, elevii școlii generale vor prezenta un program cultural închinat sărbătorilor de iarnă.

MICHERECHI

Clubul Pensionarilor din localitate s-a pregătit deja pentru întâmpinarea sărbătorilor de iarnă. În cadrul întâlnirii de miercuri, 3 decembrie, membrii clubului au pregătit ornamente de Crăciun, cu care vor fi împodobite incinta Centrului de Îngrijire.

MACĂU

Cu ocazia sărbătoririi Sfântului Nicolae, Autogovernarea Românilor din Macău organizează pe 6 decembrie, o întâlnire de Moș Nicolae, unde vor fi împărțite daruri românilor din oraș.

Octavian Goga Dăscălița

(fragment)

Când, tremurându-și
jalea și sfiala,
Un cânt pribeag
îmbrățișează firea,
Și-un trandafir crescut
în umbră moare,
Și soare nu-i să-i plângă
risipirea,
Eu plâng atunci,
căci tu-mi răsași în zare,
A vremii noastre
dreaptă muceniță,
Copil blajin,
cuminte prea devreme,
Sfielnică,
bălaie dăscăliță.

Dăscăli de azi și de ieri

O poză veche, o imagine care de câteva zile a devenit mai prețioasă decât a fost până acum. În fotografia aflată în arhiva „Foi românești”, trei profesori din Ungaria dezbat o problemă: probabil cum să facă școala mai bună, cum să-i învețe pe copii să iubească vorba și cartea românească. Cei trei profesori sunt: Aurica Istin de la Chitighaz, Cornelia Magori de la Bătania și Gheorghe Martin de la Micherechi. Disparația de curând a ultimilor doi ne-a sfâșiat inimile...

Evangelizare la Biserica Baptistă din Micherechi

Provocare pentru a-L accepta pe Isus ca Domn și Mântuitor

De la înălțarea Domnului Isus la cer, ucenicii Săi au fost trimiși în lume pentru a vesti Evanghelia tuturor neamurilor. Porunca Domnului Isus este valabilă și astăzi. Până mai sunt oameni nemântuiți în jurul nostru și până mai este har, creștinul trebuie să dea mai departe vestea bună a mântuirii prin Isus Cristos. Evangelizarea este responsabilitatea fiecărui creștin și a Bisericii lui Cristos. De aceea, creștinii continuă să organizeze din nou și din nou ocazii speciale de evangelizare, invitând vecini, prieteni, rude și cunoscuți, oferindu-le prin aceasta șansa de a auzi planul de mântuire al lui Dumnezeu pentru fiecare om.

Această datorie a împlinit-o din nou și Biserica Baptistă din Micherechi, astfel în zilele de 29 și 30

Neagră, seară în care Cuvântul lui Dumnezeu a fost vestit în limba maghiară. În ziua de duminică, cele

grup de laudă și închinare, alcătuit din patru bărbați tineri.

Cu ocazia evangelizărilor, cei doi pastori din România au vorbit despre importanța acceptării lui Isus Cristos ca Domn și Mântuitor al vieții și despre esențialul relației personale cu Mântuitorul, Care este singurul răspuns pentru orice nevoi ale omului. Unii oameni încercă să-și liniștească conștiința și să scape de responsabilitatea de a lua o decizie corectă față de Isus Cristos, iar alții consideră că nu sunt destui de buni, sunt prea păcătoși ca Isus să-i primească. Însă Isus nu se uită la păcate, ci se uită la inima omului, și dacă omul își dă seama de păcătoșenia lui, își mărturisește păcatele și se lasă de ele, Domnul este drept și-l primește pe acest om ca pe fiu al Său, va intra în inima și în viața lui și va domni acolo.

Alături de predici și cântările și poeziile rostite de muzicarii și membrii bisericii au servit ca mijloc de laudă și închinare înaintea Celui ce dă viață veșnică.

Cei care au fost prezenți la evangelizare au putut auzi provocarea, îndemnul de a-L accepta prin credință pe Isus Cristos ca Domn și Mântuitor în viață, pentru că de aceasta depinde veșnicia fiecăruia, ori cu Isus în glorie, ori fără El în chinul veșnic.

R. P.

Întâlnirea cu Hristos aduce schimbare

Linda Malone a fost una dintre cei peste un milion de oameni fără adăpost din Statele Unite. Ea a ajuns să trăiască pe stradă, iar peste noapte se adăpostea sub poduri. Când făcea referire la acel timp, de fiecare dată ea folosea cuvintele: „Eram pierdută, în mare confuzie, fără nici o speranță, fără bucurie și pace. Eram în pragul morții!”

Într-o zi însă o familie dintr-o biserică a dorit să ajute o persoană aflată în nevoi materiale. Aceștia au mers la o organizație care îngrijea oamenii cu nevoi sociale, care i-au dat numele Lindei. În acea vreme, Linda avea doi copii și un al treilea care urma să se nască. Soțul ei care era un alcoolik o părăsise, de aceea nu mai avea unde locui.

Tom și Claudia și-au dat seama că nu pot s-o ajute pe Linda numai ei singuri. De aceea au cerut ajutorul celor din clasa de Școala Duminicală. Împreună au pregătit pentru Linda și copiii ei o casă unde să poată locui, i-au adus mâncare și haine, iar unul dintre membrii clasei de Școala Duminicală i-a oferit Lindei un loc de muncă.

Dragostea cu care a fost înconjurată a mișcat-o profund, iar viața ei s-a schimbat radical. Într-o duminică dimineața, Linda a venit în fața bisericii ca să-și depună mărturia personală. Ea a vorbit despre schimbarea pe care Dumnezeu a făcut-o în viața ei spunând: „Înainte nu aveam nimic; acum am casă, slujbă, îmbrăcăminte pentru mine și copiii mei; lucruri pe care nici nu le-am visat! Dar mai mult decât atât; acum am bucurie, pace, siguranță și nădejde, binecuvântări care sunt comoara sufletului meu.”

Pentru Linda, întâlnirea cu Hristos a însemnat nu numai o schimbare socială, ci o profundă schimbare a vieții și-a vocabularului. Acum nu mai folosea vechii termeni spunând: „Eram pierdută, în mare confuzie, fără nici o speranță, fără bucurie și pace.” Ci folosește un vocabular nou mărturisind că: „Acum am bucurie, pace, siguranță, nădejde și binecuvântare!”

În fiecare duminică dimineața împreună cu copiii ei se așează în același loc în biserică, trăind bucuria de a-L sluji pe Dumnezeu împreună cu noua ei familie. Conștiință de schimbarea pe care Dumnezeu a făcut-o în viața ei, ea spune deseori: „Dacă știți pe cineva care se îndoiește de puterea și lucrarea lui Dumnezeu; spuneți-i să vorbească cu mine!”

Vom avea trezire, dacă...

- ...toți cei ce dorm, se vor trezi
- ...toți cei sunt doar călduți, se vor aprinde
- ...toți cei necinstiți, vor recunoaște
- ...toți cei nemulțumiți, vor mulțumi
- ...toți cei deprimati, se vor bucura
- ...toți cei depărtați, se vor apropia
- ...toți cei ce bârfesc, vor tăcea
- ...toți cei ce sunt soldați adevărați, se vor ridica la luptă
- ...toți cei sunt membri ai bisericii, se vor ruga atunci vom avea o trezire!

(R.G. Lee)

noiembrie a organizat trei servicii de evangelizare. Pentru a partăși mesajul divin cu ascultătorii, biserica l-a invitat pentru prima seară pe pastorul *Levente Ianoș* din Iermata

două servicii divine s-au desfășurat românește, Evanghelia fiind propovăduită de pastorul *Gheorghe Pădure* din Oradea. Pastorul Pădure a fost însoțit și de Grupul Evangelic, un

Mitropolitul Andrei Șaguna va fi canonizat

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, **PF Daniel**, a anunțat, sâmbătă, 29 noiembrie, în fața Mausoleului din Rășinari, unde este îngropat primul mitropolit al Ardealului, Andrei Șaguna, că acesta va fi canonizat.

„Noi am început deja demersurile pentru canonizarea și includerea în calendarul sfinților a mitropolitului Andrei Șaguna”, a declarat Daniel, prezent la o rugăciune în comuna sibiană Rășinari.

IPS Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, decan al Facultății de teologie „Andrei Șaguna” din oraș, a declarat vineri, pentru Agerpres, că a început demersurile pentru canonizarea primului mitropolit al Ardealului, Andrei Șaguna, de la a cărui naștere s-au împlinit în 2008, 200 de ani. „Canonizarea este un proces care poate dura. Ideea în sine este o noutate și noi o să facem studii pe care o să le publicăm”, a precizat Mitropolitul Ardealului.

Primul mitropolit al Ardealului, Andrei Șaguna, s-a născut în 1808 la Mișcolț, în Ungaria, fiind membru în Senatul imperial din Viena, dar și lider al Revoluției din 1848 din Transilvania. Este întemeietorul a peste 800 de școli românești în cadrul Mitropoliei Ardealului, fondatorul primului ziar românesc din Transilvania și autorul a numeroase cărți, tratate istorice și teologice și manuale pentru educarea comunității ortodoxe românești din Transilvania.

PF Daniel va sfinți noua catedrală din Arad

Piatra de temelie la noua catedrală ortodoxă din municipiul Arad denumită „Sfânta Treime” s-a pus în urmă cu 15 ani. Este o construcție monumentală, o poartă de intrare din vest în ortodoxia românească. Construită într-un stil bi-

zantin în formă de cruce, având o lungime de 61 m, o lățime de 35 m la absida și 25 m la intrare, înălțime 61 m și poate adăposti peste 4.000 de credincioși la slujbă. Sâmbătă, 6 decembrie, cu ocazia pomenirii Sf. Nicolae, noua ca-

tedrală din Arad va îmbrăca straie de sărbătoare și va fi sfințită de către Preafericitul **Daniel**, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, înconjurat de un sobor de episcopi și preoți, printre care se va număra și **PSS Siluan**, Episcopul Julei.

Andrei Șaguna omagiat la Academia Română

Mitropolitul Ardealului, Andrei Șaguna, a fost serbat pe 25 noiembrie, într-un cadru festiv, la Academia Română din București. Printre personalitățile culturii române și membrii Academiei a fost invitat și **Preafericitul Părinte Daniel**, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române și membru de onoare al Academiei Române. Cele două secții din cadrul Academiei, organizatoare a „Bicentenarului – Mitropolit Andrei Șaguna”, Secția de filosofie, teologie, psihologie și pedagogie și Secția de Științe istorice și arheologie, au invitat pentru a susține prelegeri pe: *acad. Dan Berindei*, vicepreședinte al Academiei Române, *Înaltpreasfințitul Laurențiu Streza*, Arhiepiscop al Sibiului și Mitropolitul Ardealului, *acad. Alexandru Surdu*, președinte al Secției de filosofie, teologie, psihologie și pedagogie, *pr. prof. Mircea Păcurariu*, membru corespondent al Academiei Române, *pr. prof. dr. Ștefan Buchiu*, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă, Universitatea București și *conf. univ. dr. Paul Brusanowski*.

Unul dintre invitații de marcă ai sesiunii științifice întrunită, în aula Academiei Române, *pr. prof. Mircea Păcurariu*, membru corespondent al Academiei Române, a sintetizat personalitatea marcantă a mitropolitului ardelean. Credința mitropolitului Andrei, slujirea lui neîncetată la altar, propovăduirea cuvântului Evangheliei prin predici și prin cărți tipărite, îndrumarea clerului și a credincioșilor săi prin pastorale, slujirea întregului neam românesc prin școli și alte instituții de cultură au fost evidențiate de către urmașul acestuia în scaunul Mitropoliei Ardealului, **IPS Laurențiu Streza**.

Pr. prof. dr. Ștefan Buchiu a adus la auzul celor prezenți graiul și cuvintele mitropolitului ardelean, citând mai multe fragmente din scrierile acestuia. A încheiat, împărtășindu-și dorința ca „studenții noștri care mâine vor fi preoți, după ce vor activa ani de zile în ogrorul Bisericii, să poată spune și ei ca mitropolitul Andrei Șaguna: «De o sută de ori dacă m-aș naște, tot preot m-aș face!»”.

E.I.

Simpozion cultural științific în amintirea lui Andrei Șaguna la Jula

La împlinirea a 200 de ani de la nașterea Mitropolitului Ardealului, Andrei Șaguna (1808–1873) și în contextul anului jubiliar dedicat Sfintei Scripturi și Sfintei Liturghii, Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria și Ministerul Culturii și Cultelor din România organizează simpozionul cu tema „Mitropolitul Andrei Șaguna, personalitate marcantă a Bisericii Ortodoxe Române și a culturii românești”. Întâlnirea va avea loc la Centrul Cultural Român din Jula, pe 11 decembrie, cu începere de la ora 10.00. La eveniment va fi evocată viața și personalitatea Mitropolitului Andrei Șaguna și se va discuta despre amplasarea statuii mitropolitului la Jula și despre Muzeul Episcopiei Ortodoxe a Românilor din Ungaria. A.B.

Cine e Moș Nicolae?

Sfântul Nicolae s-a născut în Orientul Mijlociu la 350 de mile nord de Betlehem. Istoria și legendele legate de Sfântul Nicolae se întrepătrund, dar se cunoaște cu certitudine că a trăit în secolul al IV-lea, a fost cardinal de Myra

mea măritişului, cel ajuns deja cardinal, Nicolae, a lăsat noaptea, la ușa casei nobilului, un săculeț cu aur. Povestea s-a repetat întotdeauna și când a venit vremea de măritiş pentru cea de a doua fată. Când i-a venit vremea și celei de a treia

(acum aflată pe teritoriul Turciei) și a fost recunoscut și onorat ca sfânt începând cu secolul VI. Cunoscut în Transilvania și sub numele de Sân-Nicoară, Sfântul Nicolae este cel mai popular sfânt în Ardeal. Sărbătoarea lui a generat un adevărat folclor, de la darurile de Moș Neculai și până la obiceiurile și legendele diferențiate de la sat la sat.

Născut în cetatea Patara din ținutul Lichiei, din Asia, Sf. Nicolae (în limba greacă biruitor de popor) s-a dovedit de timpuriu alesul Domnului, uimind de mic copil prin minunile pe care le făcea. Nicolae provenea dintr-o familie înstărită, iar la moartea ambilor părinți (era încă copil), a moștenit întreaga avere, pe care s-a hotărât să o folosească în scopuri umanitare și să-i ajute pe cât mai mulți oameni nevoiași. Creștinii acelor timpuri au păstrat memoria numeroaselor sale minuni (vindecarea unor boli incurabile, oprirea, prin rugăciune și post, a furtunilor de pe mare ș.a.).

Una dintre cele mai cunoscute legende este a celor trei surori, fetele unui nobil sărac, care datorită situației financiare precare nu se puteau mărita. Se spune că atunci când fata cea mare a ajuns la vre-

fete, nobilul a stat de pază să afle cine-i cel care le-a făcut atâta bine fetelor lui. În noaptea cu pricină, nobilul a stat de pază și l-a văzut pe cardinal cum a lăsat săculețul cu aur. Se spune că Sfântul Nicolae s-a urcat pe acoperiș și a dat drumul săculețului prin hornul casei, într-o șosetă pusă la uscat și de aceea a apărut obiceiul agățării șosetelor. Când tatăl fetelor a văzut una ca asta, Nicolae l-a rugat să păstreze secretul, dar bineînțeles că acesta nu a putut fi ținut.

De atunci, oricine primea un cadou neașteptat îi mulțumea lui Nicolae pentru el. Cei trei săculeți de aur făcuți cadou fetelor de nobil au devenit simbolul Sfântului Nicolae sub forma a trei bile de aur.

În ultima parte a vieții sale, Sf. Nicolae s-a retras la mănăstirea ctitorită de el, a Sionului, unde a fost înmormântat la 6 decembrie 352. După opt ani, împăratul Justinian a ridicat la Constantinopol o biserică, în cartierul Vlaherne, cu hramul numelui său. Ducându-se vestea că din mormântul său izvorăște mir, creștinii din întreaga lume au făcut pelerinaj, vindecându-se de boli incurabile.

C. Bun

Războiul prinților

Războaie religioase, lupte pentru coroană... secolele XVII și XVIII sunt secole de război. Prinții primesc regatul de la tații lor și întreaga Europă se împarte precum o moștenire. Supușii lor îndură foamea, epidemiile, impozitele grele, devastările și jafurile războaielor ucigătoare.

Prin foc și sânge

Primele tunuri au pus capăt existenței castelelor inexpugnabile. În secolul al XVI-lea, spaniolii au cucerit America cu câteva puști. Artileria răstoarnă raporturile între oameni și între state. Pe mare, navele sunt cufundate din trei lovituri de tun, iar în armate, câteva muschete sunt suficiente pentru a curăța terenul inamic. Pe câmpurile de bătaie are loc un adevărat carnagiu: cea mai mică rană poate duce la moarte. Medicina a rămas în urma artileriei. Pretextele nu lipsesc când e vorba de luptă: mai întâi religia, care trece Europa prin foc și sânge. În imperiul germanic, fiecare prinț își alege tabăra: catolică sau protestantă. În Franța, protes-

tanții sunt prizoniți. Succesiunea la tron este, de asemenea, un pretext de război. Frontierele se schimbă după placul mariajelor princiare și alianțelor. În secolul al XVII-lea nu mai vorbim de Spania și de imperiul său, ci de Franța, care, cu cele douăzeci de milioane de locuitori, neliniștește prin puterea sa celelalte regate ale Europei.

Negustorii și companiile lor

Londra, Amsterdam, Anvers: marele comerț aparține, de acum înainte, nordului Europei. La mijlocul secolului al XVII-lea, trei corăbii din patru sunt ale olandezilor. Companiile brăzdează mările în căutarea zahărului și produselor tropicale. Coloniștii se instalează pe terenurile cucerite. Corăbiile fac escale în Africa, pentru a îmbarca sclavii ce vor munci în minele și pe plantațiile Americii și în insule. Statele coloniale obțin profituri deosebite de aici.

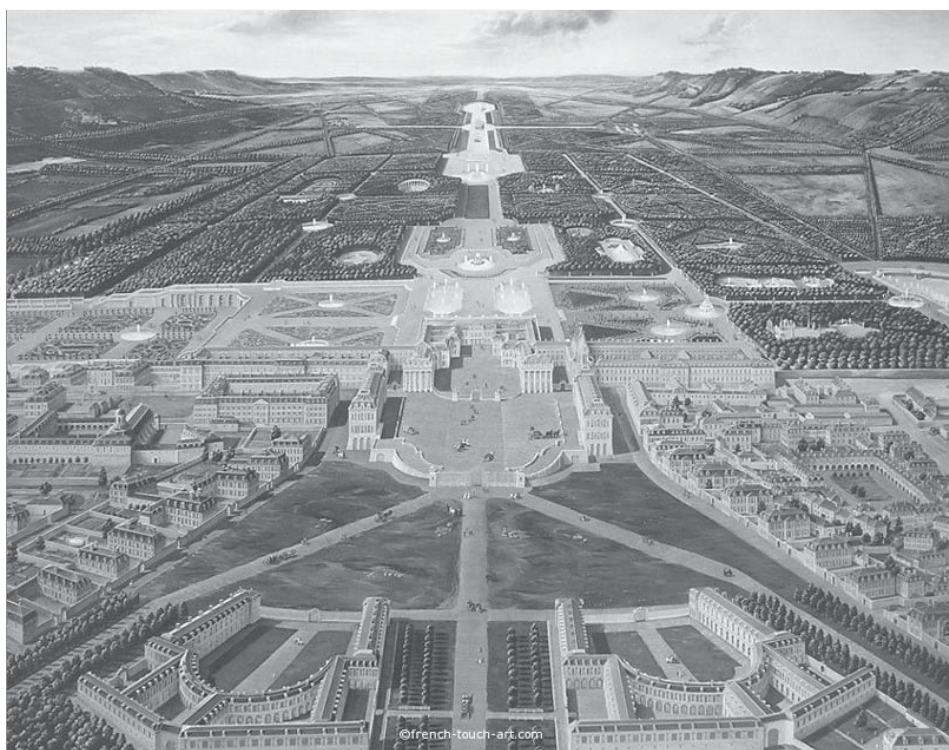
Ludovic al XIV-lea, monarh absolut

Vreme de 50 de ani, Lu-

dovic al XIV-lea domnește peste Franța într-un mod absolut. Hotărârile sale au putere de lege. Intenții săi le duc la îndeplinire în tot regatul. Din întreaga țară se strânge impozitul necesar construcțiilor și, mai ales, armatelor sale. Două sute de mii de bărbați, și nu peste multă vreme, încă o dată pe-atât, sunt înrolați pentru a-i înlesni cuceririle. La Versailles, curtea sa e strălucitoare: teatru, muzică, sărbători fastuoase, curteni nobili... Ludovic al XIV-lea este un rege absolut, dar, totodată, intolerant; mii de protestanți persecutați fug din regatul său.

Versailles în construcție

Mai mult de 30.000 de muncitori în același timp, 6.000 de cai, pentru a trage mii de tone de piatră, 1.700 de hectare de grădini, cei mai buni arhitecți din regat (Le Vau și Mansart), cei mai buni decoratori (Le Brun) și grădinari (Le Notre), 50 de ani de muncă... și palatul de la Versailles este pe măsura lui Ludovic al XIV-lea, Regele Soare.

„Ziua porților deschise” la Liceul Bălcescu din Jula

Liceul „N. Bălcescu” din Jula și-a deschis porțile săptămâna trecută, 26 noiembrie, pentru elevii și părinții interesați de această instituție de învățământ.

Programul a început la ora 9, în Sala Festivă a Liceului, unde elevii, împreună cu părinții lor, au fost întâmpinați de directoarea școlii. Debutând cu un cuvânt

de deschidere prezentat de directoarea instituției, *dr. Maria Gurzău Czeglédi*, vizitarea orelor de studiu a oferit o bună posibilitate elevilor sosiți din Mîcherechi, Leucușhaz și Săcal, cunoașterea metodei actuale de predare. Cu prilejul deschiderii acțiunii, au fost scoși în evidență și elevii care au obținut performanțe la concursurile școlare, pe parcursul anilor școlari. Prin acțiunea „Ziua porților deschise”,

directoarea a prezentat realizările școlii, a amintit cele mai mari sărbători școlare, dar a pus accentul și pe activitățile extrașcolare. Pe lângă numărul mare de părinți care au venit la acțiune, conducerea școlii s-a bucurat și de prezența elevilor sosiți din școala bihoreană din Săcal, deoarece cu o săptămână în urmă directoarea liceului, însoțită de *Ildiko Pîlan*, directoarea Căminului de elevi al aceleiași instituții, au

făcut o vizită la școlile generale românești din Bihor, pentru a face propagandă pentru înscrierea elevilor în clasa a 9-a. Directoarea școlii s-a bucurat de această acțiune desfășurată sub aspectul procesului de învățământ din Ungaria. „Ziua porților deschise” a fost apreciată ca o reușită, atât de către elevi, cât și de către părinți. Elevii, însă, au trăit emoții în plus, odată cu prezența la ore.

A. Cioca

BANCURI

CU CALCULATOARE

- Știi că ai devenit dependent de Internet când:
- toți prietenii tăi au un @ în numele lor;
  - nu poți să îți chemi mama... fiindcă nu are modem;
  - gaga ta face o nouă regulă... fără computere în pat;
  - râzi de oamenii cu modemi la 2400;
  - îți întorci capul când vrei să zâmbești :-);
  - factura telefonică îți vine într-o cutie;
  - te trezești scriind „com” după fiecare punct;
  - te prezinți „Gigi@internet.com”.

☺ ☺ ☺

Sună un client la hotline:

Client: „Buna ziua. Tocmai am instalat Windows 98...”

Hotline: „...Și?”

Client: „Păi am o problemă...”

Hotline: „Bine, bine, asta tocmai ai spus-o...”

☺ ☺ ☺

Se întâlnește Windows 98 cu o balegă.

Balega: „Salut, eu sunt o balegă!”

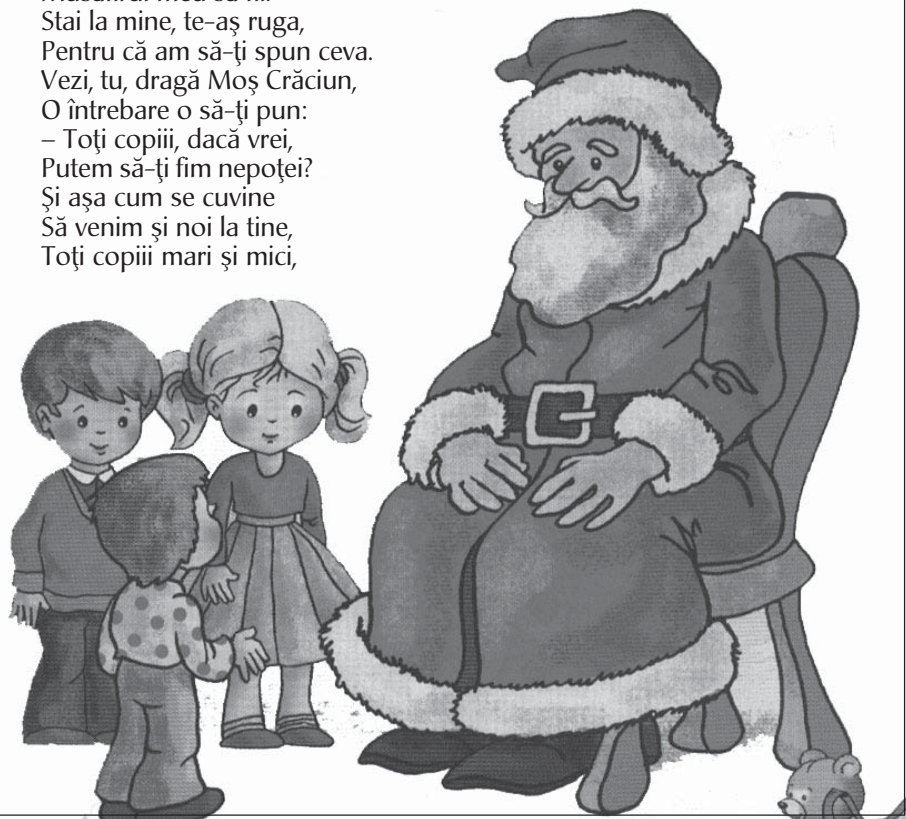
Win 98: „Ciao, eu sunt un sistem de operare.”

Balega: „Mai lasă vrăjeala! Dacă tu ești un sistem de operare, eu sunt o pizza!”

Dragul nostru Moș Crăciun

Moș Crăciun, pe drum de seară,
Te-a prins viscolul afară,
Neaua rece și pufoasă
Ți s-a prins în barba deasă.
Iarna-i grea și vreau să vii,
Musașirul meu să fii.
Stai la mine, te-aș ruga,
Pentru că am să-ți spun ceva.
Vezi, tu, dragă Moș Crăciun,
O întrebare o să-ți pun:
- Toți copiii, dacă vrei,
Putem să-ți fim nepoței?
Și așa cum se cuvine
Să venim și noi la tine,
Toți copiii mari și mici,

Ca nepoții la bunici?
Să stai bine la căldură,
Să-ți cântăm o urătură,
Ca să fii ferit de rele,
În palatul tău de stele!

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

Sărbătorind România prin cântec și voie bună

Pentru a marca aniversarea a 90 de ani de la Marea Unire, Ambasada României la Budapesta a invitat și anul acesta Teatrul Național de Operetă „Ion Dacian” din București, care a adus în dar publicului budapestan două spectacole de excepție: „Viața e frumoasă” la 1 decembrie la Teatrul Thália și „Secvențe de viață” la Teatrul Național de dans, în 2 decembrie.

Sărbătoarea sufletului românesc de la 1 Decembrie a fost găzduită anul acesta de Teatrul Thália din Budapesta.

De această dată, doamna ambasador *Irina Comaroschi* a dorit să prezinte mesajul său alături de câțiva români din Ungaria, considerând că în anul european dedicat multiculturalității, România nu poate fi reprezentată fidel printr-un singur om sau voce. Astfel, au prezentat scurte mesaje *prof. Ștefan Ghen-cărău*, lector la Catedra de Română din Seghedin, *Constantin Iordachi*, asistent universitar la CEU din Budapesta, *Marius Tablă*, coordonator la „Roma Education Fund”, *Teodora Daneș*, președinta Societății Interculturale Româno-Maghiare cu sediul la Budapesta, *Gabriela Elekes*, președinta Asociației Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta, *Szabó Ágnes*, traducător, translator original din Brașov, *Nagy Lajos*, traducător și translator, asistent la Catedra de Română din cadrul ELTE Budapesta.

În cadrul spectacolului care a urmat au fost interpretate lucrări ale autorilor români și maghiari precum uvertura și aria Berthei din opereta „Lăsați-mă să cânt” și duetul din opereta „Lysistrata” de Gherase Dendrino, aria lui Kean din opereta „Soarele Londrei” de Florin Covișel, secvențe din opereta „Contesa Maritza”, aria lui Boni din opereta „Silvia” de E. Kálmán, aria lui Shu-Chong din opereta „Țara Surâsului” de Fránk Lehár. Au încântat prin talentul și interpretarea lor soprana *Daniela Vlădescu*, tenorul și prim solistul *Alfredo Pascu*, *Alina Moldovan*, ar-

tist și consultant artistic al teatrului, soprana *Crina Zancu*, fiica marelui tenor român *Dan Zancu*, solistul *Cătălin Petrescu*.

De asemenea, grupul de balet a încântat prin măiestria sa, acesta fiind doar un intermezzo la spectacolul de balet pe care l-au prezentat într-o gală extraordinară sub genericul „Secvențe de viață” la Teatrul Național de Dans din Cetatea Budei, în 2 decembrie. Spectacolele organizate la Budapesta cu prilejul Zilei Naționale fac parte din manifestările organizate anul acesta în 99 de țări de misiunile diplomatice românești de peste hotare. Spectacolul de la Teatrul Thalia a fost urmat de o recepție, oferită celor prezenți de Ambasada României la Budapesta.

Mesaje de sărbătoare

Doamna ambasador *Irina Comaroschi* a mărturisit că anii petrecuți în Budapesta și impresiile plăcute adunate în acest timp i-au creat sentimentul cald pe care-l simți când te afli acasă. Sărbătorirea României în frumoasa capitală a Ungariei este un semn de prietenie de netăgăduit. Și pentru că într-o zi de mare sărbătoare este greu să

reprezinți gândurile unui popor a dat cuvântul celor invitați pe scenă.

Profesorul Ștefan Ghen-cărău a spus că a sărbători o țară înseamnă a sărbători un suflet de suflete, care se exprimă într-o limbă care le acceptă pe toate celelalte, un suflet deschis către sufletul lumii și de aceea „când spun La mulți ani România! spun La mulți ani limbă a vechilor caza-nii, limbă de echilibru, La mulți ani limba română!”

Marius Tablă a mărturisit că se simte onorat să sărbătorească Ziua României în acest cadru și a arătat că de la București a adus cu sine în capitala maghiară două identități: identitatea de cetățean român și ceea ce înseamnă să fii etnic în România de

astăzi. Această zi de sărbătoare a tuturor românilor ar trebui să ne aducă mai aproape unul de celălalt, să ne dea înțelegere și sprijin față de oamenii de lângă noi, indiferent de culoarea pielii, concepții, sex.

Gabriela Elekes a spus că pentru românii din afara granițelor țării, noțiunea „acasă” devine bivalentă, chiar dacă există momente când ne e dor de acel îndepărtat „acasă”. Cu cât trece timpul, ne creăm unul nou acolo unde trăim. În zi de sărbătoare simțim că acasă este unul singur și „azi una din acele sărbători ale sufletului în care simțim că suntem acasă la Budapesta, în Europa și pretutindeni. Dealtfel, Europa ne învață să fim acasă oriunde ne-am afla”.

Szabó Andrea a arătat că în orașul unde s-a născut, la Brașov, trăiesc în pace de sute de ani, trei națiuni, de mic copil a fost în contact cu trei culturi. Pentru generația sa, care s-a născut în Ungaria, eroii copilăriei sunt cei din cărțile lui Benedek Elek și Jókai Mór, dar față de ei se simte mai bogată fiindcă a avut ocazia să-i cunoască și pe cei din povestirile lui Ion Creangă și Mihail Sadoveanu. Nu este întâmplător că romane ale scriitorilor români contemporani sunt traduse în limba maghiară și se pot cumpăra în Magazinul Scriitorilor de pe bulevardul Andrássy.

Teodora Daneș a adus mesajul și entuziasmul studenților și profesioniștilor români din Ungaria în dorința de a fi Unul și cu speranța că împreună cu toată lumea urează La mulți ani, România!

Constantin Iordachi rezistând tentației de a vorbi ca istoric s-a adresat celor prezenți doar în calitate de cetățean român, care activează ca profesor în Ungaria: 1 Decembrie este o sărbătoare a libertății câștigate, a libertății de expresie, a libertății politice, de a fi ceea ce suntem, de a nu fi cenzurați în expresia noastră, o sărbătoare a conceptului de cetățenie modernă, bazată pe originea etnică a locuitorilor, o sărbătoare a dialogului civilizat.

Doamna ambasador a mulțumit Ungariei pentru prietenia și pentru că sărbătorește odată cu România.

G. E. E.

Institutul Cultural Român din Budapesta a sărbătorit Ziua României pe 23 noiembrie, în impozanta clădire a Palatului „Duna” din Capitală, avându-i ca invitați de această dată pe timișorenii *Ilie Stepan* și *Horia Crișovan*, doi dintre cei mai buni chitariști români ai momentului.

Ilie Stepan este un simbol al folkului și rockului românesc, care și-a închinat întreaga viață muzicii. Și-a înființat prima formație încă în școala generală, „Marțienii”. Mai târziu, în anii de liceu, la 15 ianuarie 1973 avea să aibă loc un eveniment, care a rămas înscris cu litere de aur în istoria rockului românesc – primul concert „Pro Musica”. La început cânta un folk progresiv, care ulterior s-a transformat în rockul care caracterizează una dintre cele mai prodigioase cariere din muzica românească. „Stepan Project” a luat naștere în 1996, cu prima parte din trilogia „Sensul vieții” – un album care de mulți este considerat a fi cel mai reprezentativ disc pentru rockul românesc. A urmat în 2001 discul dublu „Undeva în Europa”, iar luna noiembrie a acestui an marchează finalizarea celui de-al treilea album *Stepan Project*, cel care va închide trilogia „Sensul vieții”. Trebuie să amintim și faptul că timișorenii îi sunt recunoscători artistului pentru faptul că el a compus piesa care a dus numele Timișoarei în întreaga lume după Revoluția din '89.

În seara zilei de 23 noiembrie pe scena Palatului Duna, în fața unui public care a umplut până la

Anotimpurile chitarei la Budapesta

refuz sala de spectatori, alături de Ilie Stepan a urcat un alt chitarist îndrăgit în țara sa, Horia Crișovan, membru al mai multor grupuri, ca Blazzaj, Neurotica sau Bio. Doi interpreți reprezentând două generații și stiluri diferite. Și totuși... ei au respirat împreună pe scenă, prezentând cu foarte mare succes spectacolul intitulat „Anotimpurile chitarei”, o selecție de compoziții proprii și evergreen-uri îndrăgite de public.

„Românului, când sărbătorește, îi place să cânte” – spunea doamna *Brîndușa Armanca*, directoarea ICR Budapesta în deschidere. Ilie Stepan cântă de o viață întreagă, ne-am putea gândi astfel că trăiește într-o continuă sărbătoare...

– Putem spune și așa, este o metaforă frumoasă, dar continuând metafora aș vrea să spun că fiecare națiune civilizată, de oriunde ar fi, în momentul când cântă sărbătorește sau când sărbătorește cântă. Eu practic meseria și această măreață necunoscută pentru mine, care este muzica și pe care am încercat în fiecare an să învăț tot mai multe despre acest domeniu fabulos. Este o bucurie pentru mine în primul rând că am putut să dau recitalul din seara asta, împreună cu partenerul meu, Horia Crișovan, la Budapesta. Sunt foarte impresionat de sala în care am cântat, ca și frumusețe, ca și felul cum a fost ea gândită inițial și

cum a fost și restaurată, de acustica ei și sunt, nu în ultimul rând, impresionat de publicul care a fost în sală. A fost un public foarte cald și foarte cunoscător... Acum nu vreau să flatez, dar se știe, e un lucru absolut cunoscut... Budapesta este una dintre capitalele muzicii europene și este fără doar și poate un public avizat atât pentru muzica clasică, din care am cântat și noi la chitară niște piese, cât și pentru muzica modernă. Vă spun cu mare sinceritate, suntem în postul Crăciunului și nu mi-aș permite să mint: în anii de început ai mei, în ale rockului, când începusem să cânt la chitară și studiam și chitara clasică în paralel, am învă-

țat foarte mult ascultând trupe ca Omega, Illés sau LGT, care era un supergrup și mi-a plăcut foarte mult *Tamás Barta*, un chitarist de excepție. Deci ne așteptam să fie un public foarte avizat, dar ne-a impresionat o dată în plus acest lucru. Arta creează punți pozitive între oameni, între generații, pentru că fiecare generație își are idolii săi, își are preferințele sale, dar mai presus de preferințe, de moment rămâne artistul care reușește să treacă peste vârsta care o are... și în ultimă instanță actul artistic unește, face ca publicul să rezonzeze și unește anumite orizonturi de așteptare. În seara asta cred că am reușit să transmitem mesajul nostru, de fapt nu cred, sunt sigur, după felul cum am fost întâmpinați la finalul concertului nostru. E o bucurie mare, vă spun sincer”, s-a destăinuit Ilie Stepan, de la care am mai aflat că următoarele săptămâni vor trece cu foarte multă muncă în dorința finalizării trilogiei – cel de-al treilea album, triplu de această dată, care va purta titlul „Lumina”.

– Este un album la care lucrez de aproape opt ani, cu o sumă de muzicieni, de invitați, continuăm drumul și închidem trilogia tot cu genul acesta de fuziune, de la muzica arhaică, trecem prin toate genurile muzicale care ne sunt la îndemână, vor fi și câteva pasaje de muzică de operă. Vom avea de muncit foarte mult, dar cu ajutorul lui Dumnezeu, sper ca albumul să fie gata până de Paști.

Iulia Kaupert

Români cu care ne mândrim

Acum 90 de ani, la Alba Iulia românii scriau cea mai sublimă pagină de istorie a neamului. Multe personalități s-au mândrit cu originea lor românească, în timp ce alții au contestat-o, dezicându-se de obârșia lor ca de o boală rușinoasă. De Ziua Națională, cotidianul Evenimentul Zilei a prezentat un inedit documentar despre celebrități care au „pedigree” românesc.

Actori, cântăreți, sportivi, figuri legendare au origine românească. Pe lângă Vuia, Brâncuși, Nadia, Țiriac, Hagi sau Năstase, sunt mulți alții despre care nu se știe că au plecat, ei sau părinții lor, din România. Chiar dacă numele acestora nu sună românește, își cunosc originile și nu le renegă.

Josef „Jupp” Posipal, campion mondial la fotbal

Deși România a clacat la ultimul Campionat Euro-

pean de fotbal din Austria și Elveția în fața rezervelor Olandei, puțini știu că este un șvab din România, cetățean român și german, campion mondial cu echipa Germaniei în 1954, tot în Elveția. Josef „Jupp” Posipal s-a născut la Lugoj, pe 20 iunie 1927; tatăl: Peter Posipal, mama: Anna Maria Hillier. După ce a terminat liceul la Lugoj, a plecat în Germania la vârsta de numai 16 ani ca să învețe meseria de lăcătuș la o oțelărie din Hanovra. Cariera de fotbalist a început-o la clubul TSV Badenstedt în 1943.

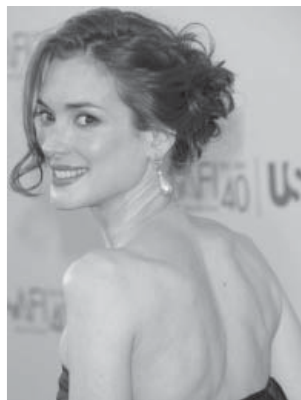
Edward G. Robinson, din București în Cetatea Filmului

Născut pe 12 decembrie 1893, la București (Dudești) într-o familie de evrei români, pe numele adevărat Emmanuel Goldenberg. Dacă ar fi scris scenariul propriei vieți, ar fi fost considerat exagerat și ireal. A

ajuns dintr-un cartier bucureștean nu prea grozav superstar la Hollywood. A fost o figură sacră a Hollywoodului, care a jucat cu toți marii actori ai generației lui și nu numai.

Winona Ryder are origine română

Winona Ryder, pe numele adevărat Winona Laura

Horowitz, s-a născut pe 29 octombrie 1971, în localitatea Winona, după care părinții i-au dat și numele. Mama ei, Cindy Horowitz, este de origine română (născută Istas – din părinți emigranți români), iar tatăl, Michael Horowitz, a avut părinți evrei stabiliți în Rusia. Numele de familie original al lui Michael Horowitz a fost Tomschin, dar la serviciul de imigrare din Ellis Island părinții lui au fost înregistrați greșit ca fiind Horowitz.

Alexandra-Maria Lara, actriță de Oscar

Este născută în familia actorului Valentin Plătă-

reanu, pe 12 noiembrie 1978, în București. Pe când avea numai 4 ani și jumătate, familia Plătăreanu se stabilește în Germania, tatăl deschizând o școală de teatru în cartierul berlinez Charlottenburg, unde ea a studiat între 1997 și 2000. Primise roluri încă de pe băncile școlii de teatru, în show-uri sau în filmul „Povestea lui Bubi Scholz”. Piatra de hotar a carierei a fost rolul din filmul „Der Untergang”, despre ultimele clipe ale dictatorului Adolf Hitler, pentru care a primit o nominalizare la Oscar.

Peter Maffay, superstar de muzică rock în Germania

Chiar dacă în țara natală este un necunoscut, Germania l-a făcut superstar în muzica rock. S-a născut pe 30 august 1949, la Brașov. În anul 1963, părinții săi emigrează în Germania de Vest. Piesa „Du”, lansată în 1970, a fost începutul unei cariere fără egal în muzica germană. Este și actor, a jucat rolul principal în filmul „Joker”, în 1986, alături de Armin Müller-Stahl, Michael York și Elliot Gould, și în filmul „Prizonieri în Yemen”, în 1999. A fost invitat de șase ori de trupa Rolling Stones (1982) să cânte în deschiderea concertelor lor în fața a peste 500.000 de spectatori.

Hermann Oberth și visul zborului cosmic

„Hermann Oberth a fost primul om care a realizat

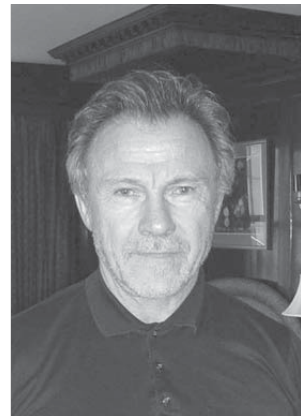

practic visul zborurilor în spațiu și a arătat drumul de urmat prin numeroasele sale concepții și construcții de rachete.” Așa spune celebrul Wernher von Braun, renumitul savant în domeniul astro-

nauticii și principalul realizator al programului de zboruri spațiale Apollo. Hermann Oberth s-a născut pe 25 iunie 1894, în Sibiu, tatăl fiind un medic renumit, Iulius Oberth, iar mama, Valeria (născută Krasser), casnică. După puțin timp, familia s-a mutat la Sighișoara, unde Hermann a făcut școala. La numai 14 ani a construit primul model de rachetă.

Harvey Keitel, copilul ascultător

Celebrul actor Harvey Keitel („Taxi Driver”, „Pulp

Fiction”) s-a născut pe 13 mai 1939, în Brooklyn, New York, ca fiu al unor emigranți evrei din Polonia și România: tatăl, Harry Keitel (Polonia), mama, Miriam Klein (România). Deși trecut bine de 60 de ani, Keitel este trimis de mama lui, Miriam, care nu și-a uitat țara de origine, la evenimente organizate pentru strângerea de fonduri pentru copiii români. Așa cum s-a întâmplat la Century Club din New York acum ceva timp, când întrebă fiind cum de a venit la această acțiune, a răspuns: „Mama mi-a spus să vin!”.

Nikola Tesla, inventatorul genial

Este numit „cel mai mare inventator din toate timpurile”. Revendicat de sârbi, croați sau cehi, e aproape de netăgăduit că Tesla, pe numele adevărat Nicolae Tesla, are de fapt descendență istro-română. El s-a născut pe 10 iulie 1856, în satul Similjan din Croația. Tatăl său, pe nume Milutin Tesla, era preot în sat și avea o cultură deosebită. Mama sa purta numele de Gica Mandici. Pe bunicul patern îl chema Drăghici,

dar fiind dulgher, adică teslar, lumea i-a zis Teslea, și această poreclă s-a transmis. Nicolae Tesla a învățat la școli celebre, ca Politehnica din Graz. Talentul înăscut de cercetător științific, de constructor și de inventator genial l-a făcut să depășească enorm stadiul cunoștințelor din electricitate și magnetism din acea vreme.

Maria Cebotari, soprană de renume mondial

Există străzi care îi poartă numele în orașele Dresda, Viena, Salzburg, Burgas și chiar un bulevard în Chișinău. Este considerată predecesora Mariei Callas și una dintre celei mai mari soprane din toate timpurile. S-a născut la Chișinău, pe 10 februarie 1910 și a învățat la școala de fete „Florica Niță” și la „Capela Metropolitană” din orașul natal, numele primit la naștere fiind Maria Cebutaru. Încă de la 4 ani începe să cânte în biserică, fiind remarcată pentru vocea ei.

Jean Negulesco, steaua de pe Walk of Fame

Este un craiovean care are steaua lui pe bulevardul celebrităților din Hollywood, Walk of Fame, ală-

turi de ceilalți monștri sacri ai filmului. Regizor, scenarist, pictor, asistent de regie, asistent de producție, actor, gigolo, decorator, desenator, caricaturist și spălător de vase sunt numai câteva dintre meseriile pe care le-a practicat în cei 93 de ani de viață. S-a născut pe 26 februarie 1900, la Craiova și a avut o fire aventuroasă și galantă. La 12 ani a plecat să-și caute norocul în lume. A încercat la Viena, dar i-a plăcut mai mult Parisul, unde, având talent la desen, a intrat în contact cu marii pictori ai epocii: Henri Matisse sau Amedeo Modigliani.

Panteonul național al românilor

Nicolae Iorga, George Enescu sau Ion Luca Caragiale vor avea propria galerie unde să fie cunoscuți de către toți românii. Este vorba despre Panteonul național, o idee ce aparține Academiei Române. Aici vor fi prezentate viețile marilor personalități ale românilor. Academicienii români consideră că a venit momentul ca și noi să avem, conform tradiției europene, un Panteon. „Ridicarea în Capitala țării a unui Panteon al marilor personalități ale națiunii, ar reprezenta un act de adâncă recunoștință față de eroii neamului”, este de părere academicianul Ionel Haiduc.

Ideea nu este nouă. Ea a apărut prima dată în testamentul regelui Carol I, a cărui ultimă dorință a fost să-și găsească odihna veșnică într-un „mausoleu clădit pe o înălțime” a Bucureștiului. Suveranul indica și locul: deasupra Bisericii Căramidari. După 100 de ani, academia și primăria i-au respectat dorința și au indicat drept loc al Panteonului Românesc, Parcul Tineretului. „Este le-

gat și de amintiri deosebit de triste, Crematoriul. Consider că este o zonă foarte bună pentru a construi Panteonul Neamului”, a spus primarul general al Bucureștiului, Sorin Oprea.

Academicienii au decis ca numele edificiului să fie Panteonul României, iar pe frontispiciul clădirii să fie gravată formula ce se află și pe frontispiciul Panteonului francez – „Aux Grandes Hommes. La Patrie Reconnaissante”.

El va concentra ilustre personalități ale României: scriitori, artiști, oameni de știință, istorici, oameni politici, militari sau înalți ierarhi.

Proiectul va fi ales în urma unui concurs internațional de concept arhitectural, care va fi lansat în februarie anul viitor. În plus, secretarul general al Academiei, a anunțat că în perioada următoare va fi lansată o campanie de subscripții și donații astfel încât monumentul să fie cu adevărat unul național. Costul ridicării Panteonului a fost estimat la 50 de milioane de euro.

Training pentru Moși-Crăciun

În Coreea de Sud, tinerii care vor să îi dea o mână de ajutor lui Moș Crăciun trebuie, mai întâi, să promoveze o școală specială. Recompensa va fi pe măsură, aceștia urmând apoi să fie angajați într-un parc de distracții, unde le vor da cadouri micuților vizitatori.

Prima probă pe care trebuie să o treacă tinerii este una destul de dificilă. Ei tre-

buie să își învingă frica de înălțime, urcând într-un carusel. Organizatorii spun că, în acest fel, ajutoarele moșului își vor depăși spaima și vor ajunge să urce cu copiii în carusel.

Tinerii învață apoi să patineze, dar și să reproducă salutul lui Moș Crăciun.

Totul, bineînțeles, în costumul roșu care l-a con-

sacrat pe Moș Crăciun. Recruții sunt foarte încantați să participe la preselectie.

Crăciunul este una dintre marile sărbători din Coreea de Sud, țară cu cea mai mare populație creștină din Asia. Patronii parcului de distracții spun că sunt pregătiți să-i întâmpine cum se cuvine pe toți vizitatorii.

Exremente de ren ca ornamente de Crăciun

O grădină zoologică vinde exremente de ren ca ornamente de Crăciun... Totul a început cu o poveste în care bunicuța împrăstia pe jos bomboane de ciocolată pentru ca nepoții săi să creadă că de Crăciun au venit la ei renii. Istorisirea l-a condus pe John Tobias, directorul Miller Park Zoo din SUA, către ideea să folosească drept ornamente... exremente reale de ren. Scopul acestei idei năstrușnice este strângerea de fonduri.

Katie Buydos, unul dintre angajații de la zoo și creator de bijuterii, a declarat că directorul de marketing, Susie Ohley, a venit la ea și a rugat-o să își folosească toată creativitatea. Luna aceasta, Buydos, alături de Ohley și un alt angajat al parcului, Abby Fitzpatrick, au făcut voluntariat pentru realizarea acestor ornamente unice. Fiecare ornament conține câte un excrement uscat de ren care a fost pictat sau acoperit de sclipici.

Ohley le-a denumit „ornamente prețioase și magice de ren”. Fiecare dintre ele vine cu un certificat de autenticitate. Costă 5 dolari iar banii sunt folosiți

pentru cheltuielile grădinii zoologice.

Ornamentele provin de la renii Ealu și Rika. „Când ninge, sar și dansează prin toată curtea”, a declarat îngrijitorul lor, Carol Pagluica. Ealu încearcă să fie unul din renii lui Moș Crăciun și are de făcut multe exerciții. „Antrenamentele îl ajută când zboară”, a glumit Pagluica.

Fotbal

Kaszaper – Micherechi 1-3 (1-0)

Victorie zdrobitoare în deplasare

Kaszaper, 50 suporteri.

Arbitru: Baráth.

Kaszaper: Bordás – Kőszegi, Maglóczki, Pócsik, Tasi, Kánya, Mátó (Kun), Szabó G., Bíró, Baki, Gyarmati (Matyelka). Antrenor: Sajtos Tibor.

Micherechi: Pătca – Gajdács, Ruja, Berényi, Lukucz M., Lukucz I., Karakas, Huszár, Martin (Porcelán), Mazán, Barcsay (Bagi). Antrenor: Bíró Róbert.

La începutul sezonului de toamnă, fotbaliștii michecheni au luat un start destul de bun, dar cum a trecut timpul tot mai rău au jucat, nu prea au avut succese pe teren. La meciul cu Kondoros norocul le-a întors spatele, când au pierdut derbyul acasă cu 2-1. În toamnă au câștigat 6 meciuri, au remizat 4 și au pierdut 7. Dintre meciurile pe teren propriu, 3 au pierdut, la 2 au ieșit la egalitate cu golaverajul 23-23.

– Din ce cauză a avut atât de rele rezultate echipa în acest sezon?, l-am întrebat pe Bíró Róbert, antrenorul echipei Micherechi SE.

– Din păcate, cauzele sunt mai multe, dar în primul rând s-a întors norocul de la noi. Numai foarte puțini băieți vin la antrena-

mente, fiindcă unii lucrează, alții sunt la școală prin alte părți, nu au posibilitate să se obișnuiască, să se întărească, să cunoască tactica echipei. Avem mulți jucători răniți. Lipsesc atacanții, care în sezonul trecut au dat golurile. Și, nu în ultimul rând, jucătorii de multe ori nu sunt concentrați. În astfel de condiții ne bucurăm că nu stăm pe ultimul loc!

Repriza întâia a meciului de la Kaszaper a început cu atacul echipei noastre, dar atacantul Karakas nu s-a putut folosi de ocazie. Degeaba a fost mai mult balonul în posesia jucătorilor noștri și au avut o grămadă de posibilități, în minutul 21 gazdele au găsit ocazia unui gol. Balonul șutat spre poartă de Kánya mai înainte s-a ples-

Echipa de fotbal din Micherechi

nit de pământ schimbându-și direcția. Gh. Pătca a prins-o balonul, dar s-a învârtit din brațele portarului și s-a lansat în poartă. (1-0) Cu cinci minute mai târziu, M. Lukucz l-a împiedicat pe atacantul gazdelor în careul de 16 metri. Arbitrul imediat a arătat spre punctul de pedeapsă. Gh. Pătca și de data aceasta ne-a dovedit că e unul dintre cei mai buni portari din județul Bichiș, a lovit balonul în

afara careului. Și în clipele următoare, oaspeții au avut mai multe ocazii să înscrie, dar norocul nu a mai fost cu ei.

La sfârșitul primei reprize, m-am întors spre antrenor și câțiva lideri michecheni și le-am spus că am o presimțire că azi o să câștigăm cu 1-2. Le cer scuze fiind că am greșit! În pauză, antrenorul i-a vrăjit pe jucători... Ca ei să ne vrăjească apoi pe noi cu trei goluri.

– Ce s-a întâmplat în pauză, în cabină?

– L-am trezit puțin din somn, am zburat cu ei, am făcut regulă în capetele băieților și am schimbat doi jucători: pe Martin cu Porcelán și pe Barcsay cu Bagi.

În repriza a doua, imaginea jocului s-a schimbat într-un totu, a folosit terapia psihică a antrenorului. Jucătorii oaspeți au fost mult mai treji și s-au folosit cu mult mai bine de ocazii în fața porții gazde. În minutul 53, Lukucz M. a egalizat pentru michecheni, cu asta băieții noștri s-au liniștit puțin și au jucat mult mai limpede și din forță. (1-1) Cu 9 minute mai târziu, în minutul 62, tot Lukucz M. a lovit de la distanță și a umflat plasa gazdelor. (1-2) După acest gol, întrebarea a fost doar aceea că oare cu ce diferență vor câștiga băie-

ții noștri. În minutul 82, Bagi a înscris pentru michecheni ultimul gol al campionatului de toamnă. (1-3)

Cei mai buni jucători ai meciului au fost: portarul Gheorghe Pătca, Gajdács, Berényi, Huszár, Lukucz M., Porcelán.

Bíró Róbert: – Mă bucur că am reușit să fac rânduală în capetele băieților, am reușit să ne folosim mai bine de situații. Îmi pare bine că am încheiat sezonul cu o victorie mult meritată. Le mulțumesc jucătorilor, suporterilor că ne-au însuflețit și sponsorilor pentru tot ajutorul acordat.

Echipa de juniori din Micherechi

Campionatul U. 19 Kaszaper – Micherechi 1-2

Și tinerii fotbaliști din Micherechi au avut succes la Kaszaper, după ce au câștigat meciul cu 1-2.

Micherechi: V. Balint – P. Pui, Toma Pui, V. Berényi, Eric Cozma, M. Csikós, Martin Bondár, David Ruja, Devald Boca, Richard Ruja, Daniel Fekete, Mihai Ardelean, Gergő Petrușan, Ioan Ianc, Andrei Simon, Gyula Kiss.

Golurile au fost marcate de Devald Boca și Richard Ruja (foto dreapta)

Antrenor: Mihai Ruja.

Echipa tinerilor se califică de 3-4 ani cu regularitate în mijlocul tablei de punctaj a campionatului, până când mai devreme încheiau campionatul la capătul tablei. Jos pălăria în fața lor cum se străduiesc să joace cât mai bine.

Vă atragem atenția că în numerele următoare ale Foii o să vă facem cunoștință cu echipele și jucătorii noștri din Julia, Leta, Bătania, Crâștor, Micherechi, Chitighaz, Săcal, Pocei, Leta, Leucushaz, Aletea, Jaca și Apatetu.

Ioan Cozma

TVR 1

Luni 8 decembrie

6.00 Trezirea la apel 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel 9.00 Europeana 9.30 Serial. Un om bun la toate 10.00 Serial. Slava Isaura 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Apel câștigător 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Emisiunea în limba maghiară 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 **Descriptio Moldaviae–România 2008** 17.40 Sport Plus 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. Battlestar Galactica 20.10 Premiile TVR Internațional 22.10 Ziua luni, seara teatru.

Descriptio Moldaviae.
O trecere în revistă, bogat
ilustrată, a celor mai importante
evenimente care au marcat
dinamica istoriei Moldovei

Marți 9 decembrie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Europeana 9.30 Serial. Un om bun la toate 10.00 Serial. Slava Isaura 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Apel câștigător 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Rom european 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 Atunci și acum 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. Anatomia lui Grey 20.10 Ediție specială 21.15 Film. Romanul unei crime.

Miercuri 10 decembrie

6.00 Trezirea la apel 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Europeana 9.30 Serial. Vine razia! 10.00 Serial. Slava Isaura 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Apel câștigător 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Oameni ca noi 15.00 Convietauri 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 Ochii magic 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. Agenția PSYCH 20.10 Prim plan 21.15 Film. Aleea miracolelor.

Joi 11 decembrie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Europeana 9.30 Serial. Vine razia! 10.00 Serial. Slava Isaura 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Apel câștigător 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 Interes general 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. CSI-Crime și investigații 20.10 Mașina anului. Gala de decernare a premiilor APAR – acordarea titlului de „Mașina anului 2009 în România” 21.30 Film. Strigăte și șoaapte.

Vineri 12 decembrie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Europeana 9.30 Serial. Vine razia! 10.00 Serial. Slava Isaura 11.00 Miezul zilei cu Leonard Miron 12.00 Apel câștigător 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Bazar 15.30 Magazin de protecție a mediului 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 Europa ne privește 18.00 Jurnalul TVR 19.15 O dată-n viață 21.15 Film. Fără alibi.

Sâmbătă 13 decembrie

6.00 Cântecul amintirii... amintirile cântecului 6.30 Semne 7.00 Debut 50 plus 8.00 Desene animate 9.00 Povestea filmului 9.30 Arca lui Noe 10.30 Pe drumul mătăsi. Documentar 12.00 De la Est la Vest 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Ne vedem la TVR 14.20 Andografia săptămânii 14.30 Ne vedem la TVR 16.00 Garantata 100% 17.00 Telediclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Film. Averea lui Cookie 21.15 Film. Red Rock West.

Duminică 14 decembrie

6.10 Universul credinței 8.00 Desene animate 9.00 Neliștea inteligentă 9.30 Serial. Hannah Montana 10.10 Viața satului 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Tezaur folcloric 14.00 România-Franța, o prietenie istorică 14.50 Parisul visurilor mele... 16.10 Supermarket de divertisment 18.00 Jurnalul TVR 19.10 80 de ani de muzică în 80 de ani de radio 21.30 Film. Mulțumim că fumați!

TVR 2

Luni 8 decembrie

6.00 Atenție, se cântă! (R) 7.00 Muzică și muzichie (R) 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Atlas (R) 11.45 Medalion folcloric (R) 12.45 Dincolo de cântec 13.30 e Forum 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Carabinieri 16.00 Jurnalul TVR 16.30 Orientul mijlociu: în căutarea destinului 17.30 Serial. Centrul de frumusețe 18.30 Serial. Miracole 19.00 Viața lumii 19.30 Fotbal 20.30 Ora de știri 23.00 Film. Potul cel mare.

Marți 9 decembrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri 8.05 Serial. Centrul de frumusețe 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Popasuri folclorice 12.45 Călător prin lume 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Carabinieri 16.00 Jurnalul TVR 16.30 Aurul Apusenilor 17.30 Serial. Centrul de frumusețe 18.30 Serial. Miracole 19.00 Lecția de ecologie 19.30 Bugetul meu 20.00 Lumea de aproape 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Dovadă de iubire 22.30 Film. Degete agile.

Miercuri 10 decembrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri 8.05 Serial. Centrul de frumusețe 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Popasuri folclorice 12.45 Călător prin lume 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Carabinieri 16.00 Jurnalul TVR 16.30 Aurul Apusenilor 17.30 Serial. Centrul de frumusețe 18.30 Serial. Miracole 19.00 Un strop de energie 20.00 Bazar 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Dovadă de iubire 22.30 Film. Când mâncăm?

Joi 11 decembrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri (R) 8.05 Serial. Centrul de frumusețe (R) 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Popasuri folclorice 12.45 Călător prin lume 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Carabinieri 16.00 Jurnalul TVR 16.30 Aurul Apusenilor 17.30 Serial. Centrul de frumusețe 18.30 Serial. Miracole 19.00 Idei strălucite 19.30 Arena leilor 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Dovadă de iubire 22.30 Film. Aventura lui Poseidon.

Vineri 12 decembrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri 8.05 Serial. Centrul de frumusețe 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Popasuri folclorice 12.45 Călător prin lume 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Carabinieri 16.00 Jurnal regional 16.30 Aurul Apusenilor 17.30 Serial. Centrul de frumusețe 18.30 Serial. Miracole 19.00 Planeta oamenilor 19.30 D'ale lui Mitică 20.30 Ora de știri 21.30 Bucătăria lui Jamie 22.30 Operațiuni speciale.

Sâmbătă 13 decembrie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Serial. Miracole (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție, copii! 8.30 Medalion folcloric 9.00 Natură și aventură 9.35 Liber pe contrasens 10.35 Lumea de aproape (R) 11.00 Bugetul meu (R) 11.30 Led Zeppelin 12.30 Atenție, se cântă! 13.30 Destinația România 14.00 Handbal: Campionatul European 15.30 D'ale lui Mitică 16.30 Gaz pe folk 17.30 Replay 18.00 Gimnastică. Cupa Mondială 21.15 Jurnalul TVR 21.30 Maniacii 22.30 Film. Dr. Lucile – Un vis pentru o viață.

Liber pe contrasens
cu Cristi Nistor
și Măriuca Mihăilescu

Duminică 14 decembrie

6.00 Maniacii (R) 7.00 Dincolo de cântec 7.30 Zestrea românilor (R) 8.00 Ferra 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.30 Un zâmbet pe... 11.10 Film. Orgolii 13.00 H...ora prichindeilor 14.00 Bucătăria lui Jamie (R) 14.30 Dincolo de hartă 15.00 Atlas 15.30 Muzică și muzichie 16.30 Handbal. Campionatul European 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Viața pe marte 22.30 Film. Pusher II.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

8 DECEMBRIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

9 DECEMBRIE, MARȚI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Pagina culturală 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

10 DECEMBRIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri 17.10: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 17.25: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

11 DECEMBRIE, JOI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: O șansă istorică: Uniunea Europeană (Al. Ardelean) 17.25: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

12 DECEMBRIE, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Revista presei „Foaia românească” 16.35: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul „Lumea femeilor” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

13 DECEMBRIE, SÂMBĂȚĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.10: Evenimente calendaristice 16.20: Interviu și reportaje din țară și România 17.20: Stele de cinci stele – magazin de muzică ușoară 17.55: Încheiere

14 DECEMBRIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Emisiune religioasă baptistă 16.50 Sinteza știrilor săptămânii 17.00: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.30: Magazinul „Lumea femeilor” (reluare) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

10 decembrie 2008 (mtv ora 13.55)
Reluare: 12 decembrie 2008 (m2 ora 10.35)

Programul prevăzut pentru
săptămâna viitoare:

Din cauza decesului unor personalități importante ale românilor din Ungaria, rubrica Mihaelei Bucin, „Crai nou”, se va difuza în această ediție a Ecranului nostru. Profesoara de la Seghedin va evoca memoria celor trei povestitori români din Ungaria: Vasile Gurzău, Teodor Șimonca și Mihai Purdi. În a doua parte a programului veți vedea o relatare mai amplă despre cea de-a 18-a ediție a Simpozionului anual al Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria.

Realizator: **Ștefan Crâsta**

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni–Vineri:
8.30–14.30

Sâmbătă–duminică:
închis

Adresa:
Jula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465–130
Fax: 66/465–142
Mobil: 30/635–7181

www.gyula.mae.ro

Birou de avocat

Adresa:
5700 Gyula, Béke sgt. 50.

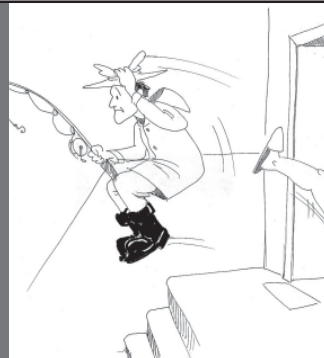
Tel/Fax:
(+36-66)-639-748
Mobil:
+36-30-833-1662

E-mail:
avocat.ruzsa@hotmail.hu

Specializare:
Drept Penal
Dreptul Muncii
Drept Civil

dr. Gheorghe Ruja
avocat

UMOR

DEX
online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

ECRANUL NOSTRU
poate fi văzut și pe internet:
www.mtv.hu

La sfârșitul săptămânii trecute, în zilele de 29–30 noiembrie, la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria s-a desfășurat cea de-a XVIII-a ediție a simpozionului anual al cercetătorilor români. La tradiționala întâlnire a oamenilor de știință și cultură au participat, alături de cercetători români din Ungaria, și specialiști din România.

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria a luat ființă în urmă cu un deceniu și jumătate din ambiția și cu dorința de a reflecta viața tradițională istorică a comunității românești din Ungaria, având în frunte un grup restrâns de istorici, etnografi și cercetători români. Aspirația acestora de a avea un institut propriu era legitimată de remarcabilul potențial creator existent astăzi pe aceste meleaguri, potențial ilustrat de numărul mare al publicațiilor care au apărut până acum și noi publicații care au văzut recent lumina tiparului: Simpozion, Izvorul și Lumina, fiind prezentate publicului și cu această ocazie, la simpozionul științific.

„Proiectul nostru nu a apărut din senin în 1993, ci a fost anticipat de o serie de preocupări mai vechi sau mai noi. Institutul urma să devină un seismograf atent al vieții culturale al românilor de aici. Am pornit la drum cu mult optimism, dar și conștienți de dificultățile, nu puține, care ne așteaptă. Am depus eforturi pentru o autocercetare și o autocunoaștere, să primim răspunsuri la întrebarea: Cine suntem noi? Prin cercetările noastre am parcurs o lungă călătorie

spre noi înșine. Lucru care deloc nu a fost ușor... Un om care nu-și cunoaște istoria, manifestările artistice ale semenilor săi, tradițiile, obiceiurile, nu se poate regăsi pe sine. Nu are unde să ajungă, dacă nu știe de unde a plecat și mai ales cu ce a plecat înzestrat în drumul vieții... Trecutul rămâne o parte a ființei noastre. Nevoia de a pune ordine în trecut e la fel de necesară ca ordinea prezentului și ca buna pregătire a viitorului. Trecutul nu e numai complex, imprevizibil, ci și multiplă sursă continuă de neliniști identitare. Până la urmă, ce fel de trecut e trecutul nostru? Nu-i o

simplă chestiune retorică! Cu toții ne dăm seama de asta dacă ne oprim doar asupra evenimentelor din ultimele săptămâni și luni, când am fost martori chiar la unele evenimente istorice, revoluționare. Forțele politice extremiste maghiare au împiedicat amplasarea statuii Mitropolitului Andrei Șaguna, aici, la Iulă. Acțiunea a fost secondată de o campanie de presă maghiară, în care figura mitropolitului român a fost prezentată ca cea a unui înverșunat antimaghiar, în timp ce unii politicieni maghiari nu au ezitat să-l compare cu Wass Albert, pentru a motiva opoziția lor față de ridicarea statuii. Nu credeam că, în anul de grație 2008, mai pot fi manifestări atât de ostile românilor din această țară.

Trăind într-o lume traversată de conflicte interetnice și de crize

identitare, noi, îndeosebi ca oameni ai cuvântului, avem o datorie a întreținerii, a cultivării memoriei, a consemnării amintirilor. Nu pentru că *scripta manent* („scrisul rămâne” – n.n.), ci pentru că scrisul înseamnă mult mai mult decât ceea ce rămâne. Înseamnă analiză, sinteză, generalizare și abstractizare. Înseamnă deschidere spre viitor. Înseamnă proiect. Scrisul va sta drept mărturie urmașilor despre spovedania pe care ai făcut-o când hârtia a devenit aliatul gândurilor tale...”, a spus în cuvântul de deschidere al simpozionului Maria Berényi, directoarea Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria.

La simpozion au fost prezentate comunicări cu o tematică variată, printre care evidențiem lucrările: Toader Nicoară din Cluj-Napoca în lucrarea sa a prezentat câteva repere legate de ceea ce s-a întâmplat în istoriografia românească contemporană în perioada de tranziție 1990–2008. Cornel Sigmirean din Târgu-Mureș a vorbit despre viața preotului în Imperiul Austro-Ungar. Lucrarea domnului Vasile Dobrescu de la Târgu-Mureș, care nu a putut fi prezent la simpozion, a fost prezentată de doamna Maria Berényi, și a însumat pregătirea intelectuală a funcționarilor de bancă români din Imperiul Austro-Ungar. Laurențiu Vlad din București a ținut o prelegere despre misiunea diplomatică a românului Alexandru Em. Lahovary la Viena, 1906–1908. Elena Rodica Colta (Arad): Patrimoniul imaterial o componentă a identității românilor din Ungaria; Florin Cioban (Oradea): Specificul școlii

de frontieră – studiu antropologic despre școala din regiunile multiculturale româno-maghiare; Ligia Livadă (București): Alimentație populară și igienă socială, la medicii români din a doua jumătate a secolului al XIX-lea; Sultana Avram (Sibiu): Un bibliograf neobosit: Mircea Avram; Tiberiu Herdean (Budapesta): Tentativa de salvare a singurătății (Mihail Sebastian).

În a doua zi, după un moment de reculegere în amintirea profesorului Gheorghe Martin din Micherechi, care a decedat tocmai în zorii zilei de 30 noiembrie, au fost dezbătute următoarele subiecte: Stella Nikula (Jula): „Așe i-o fost dată” – despre destin; Maria Gurzău Czeplédi (Jula) a vorbit despre „Lumânările, ca purtătoare de simboluri”. Directoarea Liceului Românesc, la începutul discursului a făcut referiri la manualul apărut în toamna acestui an „Cunoștințe despre poporul român”, scris de profesoarele Mihaela Bucin și Florica Santău. Șirul lucrărilor a continuat cu comunicarea lui Corneliu–Cezar Sigmirean (Târgu-Mureș), intitulată „Relațiile dintre România și Ungaria după al doilea război mondial în viziunea primului ministru dr. Petru Groza”. După prelegerea tânărului sosit din România, urmat de o mică pauză, a continuat Elena Csobai (Bichișciaba) cu tema „Aspecte din istoria comunității ortodoxe din Bichiș”. Prelegerea Mariei Berényi (Budapesta), „Medici români la Budapesta în secolul al XIX-lea”, a încheiat șirul de comunicări al celui de-al XVIII-lea Simpozion din anul 2008.

A. Butar–A. Cioca

FOAIA
românească
5 decembrie 2008
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcșas, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ștefan Mihailov. Informatician: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Iulă, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Iulă, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2008: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.